

Olomoucký kraj

KRAJÁNEK

MĚSÍČNÍK OBČANŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE

Nová rubrika Okénko starosty

Město Lipník nad
Bečvou představuje
Miloslav Přikryl

str. 5

Petr Vrána:

Obcím pomůžeme
s obnovou
stárnoucích
kulturních domů

str. 9

Neznámá tvář známého umělce

Dylanovy kresby
z cest doputovaly
do Olomouce

str. 11

ČÍSLO 2 ■ ÚNOR 2019 ■ ROČNÍK 18

NÁKLAD 285.000 VÝTISKŮ

DISTRIBUOVÁNO ZDARMA VŠEM DOMÁCNOSTEM V KRAJI

SLOVO HEJTMANA

Narodil se Krajánek

Před časem jsme vyzvali čtenáře našeho měsíčníku, aby nám pomohli vymyslet jeho lepší a originálnější název. Takový, který by lépe vystihoval jeho obsah a zároveň byl příjemnější „do pusy“.

Nápadů se sešlo opravdu hodně. Někteří čtenáři nabídli konzervativnější variantu, například Ze srdce Moravy, Moravská perla, Centrální Morava... Další náměty byly opravdu originální – za všechny vybírám název Jeshanou, který propojuje naše dvě turisticky nejznámější lokality a zároveň vybízí, aby lidé vyhladovělí po lyžovačce v Jeseníkách nezapomněli ochutnat tradiční speciality hanácké kuchyně.

Nejvíce se nám líbil název Krajánek. Na rozdíl od jiných konstrukcí je prostý a jednoduchý, možná ne tak originální, ale přesně vyjadřuje to, co vám v novinách nabízíme. Protože náš měsíčník chce informovat nejen o tom, co se děje na hejtmánství, co schválili zastupitelé a co chystá krajský úřad – jeho hlavním cílem je přinášet zajímavé zprávy ze všech koutů našeho kraje, od Lipníka nad Bečvou a Prostějova až po nejmenší vesnice na česko-polských hranicích.

Zaujalo mě, že název Krajánek si nezávisle na sobě přáli respondenti z různých regionů. Potěšil mě i zájem čtenářů o anketu. Ukazuje, že se časopis vydal správným směrem. Z dřívějšího „úřednického magazínu“ se staly noviny o vás a pro vás, ve kterých si každý najde to své. Pro ty z vás, kterým v našem Krajánkově něco chybí, připomínám redakční adresu noviny@olkraj.cz.

Děkuji všem, kteří se zapojili, a těším se na vaše další náměty.

Ladislav Okleštěk
hejtman Olomouckého kraje

Kulturu a sport podpoříme společně

Osmnáctý ročník ankety Sportovec Olomouckého kraje ovládl parašutista Jiří Gečnuk (vlevo). Cenu Olomouckého kraje získala tenistka Lucie Šafářová.

Foto: Pavel Lebeda

Vrzal vám letos pod nohama taneční parket? Nebo snad při polce padala omítka ze stropu? Další plesovou sezónu už k tomu dojetí nemusí. Olomoucký kraj totiž právě letos spouští nový dotační program na opravu kulturních domů v malých obcích. Příjemné novinky má ale nachystány i pro sportovce.

„Stav obecních kulturních domů je v mnoha vesnicích opravdu špatný. Neříkám, že nový dotační program na jejich opravu všechny problémy šmahem vyřeší, ale postupně chceme dosáhnout toho, aby se dala do pořádku většina těchto staveb,“ uvedl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Stejně jako v minulých letech i letos mohou obce a města čerpat prostředky také na opravu drobných památek. O tom, jak je kultura pro hejtmánství důležitá, svědčí i fakt, že kraj letos už poněkolkáté vyhlásí ceny v oblasti kultury. Výsledky prestižní ankety se lidé dovedí v průběhu dubna.

Peníze do sportu: společná investice

Naproti tomu nejlepší sportovci Olomouckého kraje ocenění už převzali. Stalo se tak 11. února v městském divadle v Prostějově. „Kultura a sport k sobě neodmyslitelně patří.

Obojí člověka rozvíjí a zušlechťuje. Desítky milionů korun, které hejtmánství do podpory sportu vkládá, jsou společnou investicí nás všech,“ vysvětlil náměstek hejtmana pro sport a kulturu Petr Vrána.

Pro žadatele z oblasti kultury a sportu připravil Olomoucký kraj více než dvě desítky podpůrných pro-

gramů. Sportovci mohou žádat například o příspěvky na technické vybavení, klubovou činnost či na pořádání soutěží. Zvláštní pozornost věnovalo hejtmánství podpoře mladých a hendikepovaných sportovců.

Pomoc chátrajícím památkám

„V oblasti kultury přispějeme na fungování uměleckých souborů, peníze vložíme do zachrany chátrajících památek a podpoříme třeba i konání osvědčených kulturních akcí,“ dodal hejtmanův náměstek Vrána.

Přehled všech dotací najdou zájemci na webu OLKRAJ.CZ v sekci Dotace. (red)

ČÍSLO MĚSÍCE

172

Přibližně tolik milionů korun má v rozpočtu pro letošní rok Olomoucký kraj schváleno pro sport. Loni šlo do této oblasti dokonce 216 milionů, což bylo například ve srovnání s rokem 2015 navýšení o téměř 147 milionů. Nárůst je způsoben vyhlášením významných dotačních programů, mezi nimiž je i podpora výstavby a rekonstrukce sportovišť, kde hejtmánství rozdělí obcím 95 milionů korun. Na sportovní a tělovýchovná zařízení vyčlenil kraj přes 56 milionů. (red)

**Podrobný
přehled grantů
najdou žadatelé
na webu
www.olkraj.cz
v sekci Dotace**

Hejtmanství posílí záchranku v Přerově

Téměř tři a půl tisíce výjezdů za rok podnikají vozy rychlé zdravotnické služby v Přerově. Olomoucký kraj se proto rozhodl, že počet tamních pracovníků o jednu směnu posílí. Noví zaměstnanci nastoupí na záchranářskou základnu v červenci.

„Přerovskou záchranku posílí pět lidí. Rozšíří tak současný tým zdravotnických profesionálů, který je velmi vytížený. Novinka ulehčí nejen samotným pracovníkům záchranné služby, ale hlavně přispěje k ještě rychlejšímu zajištění první pomoci v regionu,“ uvedl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Posila bude sloužit sedm dnů v týdnu a dvanáct ho-

din denně. Rozšíření přerovské záchranky vyjde kraj na zhruba tři miliony korun ročně. Uvolnění potřebných financí schválili krajští radní.

Nejde ale o jedinou investici, které se záchranáři od hejtmanství tento rok dočkají. Kraj totiž bude pokračovat v modernizaci sítě záchranné služby. Postupně chce vyměnit všechny její vozy, přičemž hodnota zakázky činí několik desítek milionů korun.

„Kraj letos také postaví novou základnu záchranné služby v Uničově, později i v Zábřehu, Jeseníku a Šternberku,“ dodal náměstek hejtmána pro oblast zdravotnictví Dalibor Horák. (red)

Máme plán, jak rozvíjet cyklodopravu

Také letos bude Olomoucký kraj pokračovat v podpoře stavby cyklostezek v regionu. Vyplývá to z akčního plánu cyklodopravy na rok 2019. Jeho hlavní body už projednala a také schválila krajská rada.

„Nepůjde jen o dotace na stavbu nových stezek, pro které je v rozpočtu určeno zhruba deset milionů korun. Snažíme se také jednat s Povodím Moravy nebo Lesy ČR, aby bylo možné pro vedení cyklistických tras využít třeba polní cesty,“ uvedl náměstek hejtmána

pro regionální rozvoj Pavel Šoltys.

Pokračovat bude i práce cyklokoordinátora, kterou pro hejtmanství zajišťuje odborná firma. „Cyklokoordinátor ladí vše, co se týká cyklistické dopravy na území kraje. Jeho úkolem je zejména zajistit, aby na sebe cyklostezky dobře navazovaly,“ dodal Šoltys.

Zmiňovaný plán dále počítá například s podporou sdílení bicyklů, což může značně ulehčit dopravu hlavně ve velkých městech. Dokument myslí také na rozvoj dobíjecích stanic pro elektrokola. (red)

Hejtmanství jedná se správci lesů a toků například o využití polních cest pro cyklotrasy. Foto: m-ARK

Opravené krajské silnice ničí přetížené kamióny. Změří je vysokorychlostní váhy

Vysokorychlostní váhy, jež odhalí přetížená nákladní auta, zabuduje olomoucké hejtmanství do vybraných krajských silnic. Reaguje tak na záměr Ředitelství silnic a dálnic, které stejná zařízení umístí na komunikaci I. třídy.

„Obáváme se, že po zavedení tohoto systému na silnicích vyšších tříd se řidiči budou snažit kontrolní místa objíždět. Tím zatíží a poškodí krajské silnice ještě ve větší míře než dosud,“ řekl náměstek hejtmána pro oblast dopravy Jan Zahradníček.

Kraj teď připraví podklady s vlastním návrhem umístění vah na krajských komunikacích v návaznosti na místa vážení na dálnicích a silnicích I. třídy. Zohlední přitom i současnou a předpo-

Nový systém na vážení nákladních aut bude zabudovaný přímo v silnici.

Foto: Olomoucký kraj

kládanou dopravu těžkých nákladních vozidel v regionu. Výsledkem bude mapa kraje, kde budou zakresleny úseky vhodné pro umístění vysokorychlostních vah.

Olomoucký kraj už v roce 2004 pořídil nízkorychlostní váhy, které využívá správa silnic. Vážení provádí na území kraje také Centrum služeb pro silniční do-

pravu a policie. Vloni zkontrolovaly 468 nákladů, téměř třetina byla přetížená.

„Z pokut vybraných od majitelů přeložených aut měl Olomoucký kraj za rok 2018 příjem 860 tisíc korun. Nám ale nejde o sankce, chceme především chránit naše silnice, které s obrovskými náklady opravujeme a přetížená auta je pro-

kazatelně ničí,“ doplnil Zahradníček.

Zatímco u původních nízkorychlostních vah musí auta sjet na odstavnou plochu, kde je správa silnic nebo policie zvaží na přenosném zařízení, vysokorychlostní systém je zabudován přímo do vozovky a hmotnost změří okamžitě. (red)

Zdravotní sestřičky budou studovat v nové škole

Budova bývalé „zdravky“ v Přerově znovu ožije. Společnost AGEL tam chce od školního roku 2020/2021 otevřít novou vyšší odbornou školu (VOŠ), která bude sloužit pro výuku zdravotních sester. Olomoucký kraj záměr plně podpořil.

„Vyšší odborná škola nabídne především kvalitní vzdělání. Neméně důležitá je i možnost následného uplatnění absolventů přímo v přerovské nemocnici nebo v některém z dalších zařízení, která v Olomouckém kraji provozujeme,“ uvedl místopředseda dozorčí rady společnosti AGEL Libor Vrba.

O podmínkách vzniku nové vyšší odborné školy jednali zástupci všech zúčastněných stran s Olomouckým krajem.

„Desítky milionů korun investuje hejtmanství na-

Otevření školy společnosti AGEL podporuje Olomoucký kraj, město Přerov i olomoucké arcibiskupství. Foto: Olomoucký kraj

příklad do lepšího vybavení zdravotnické záchranné služby a naše podpora nové školy v Přerově je dalším důkazem, že to s rozvojem kvalitního zdravotnictví v regionu myslíme vážně,“ zdůraznil hejtman Ladislav Okleštěk.

Do projektu se zapojí i město Přerov. Právě to je vlastníkem objektu bývalé zdravotnické školy. „Budovu jsme k tomuto účelu sami nabídli. Počítáme i s tím, že ji opravíme, po-

kud se současný technický stav ukáže jako nevyhovující,“ sdělil primátor Přerova Petr Měřinský.

Pomocnou ruku při zajištění chodu VOŠ nabídlo také olomoucké arcibiskupství. „Z naší strany nabízíme pomoc při duchovní formaci a etické výchově,“ dodal arcibiskup Jan Graubner.

Svoji podporu záměru vyjádří všechny strany v memorandu o spolupráci. Podepsat by ho měly v nejbližších týdnech. (red)

Konference se zabývala penězi pro školy

Zástupci kraje, obcí, neziskových organizací, podnikatelského sektoru, olomoucké aglomerace, církví a dalších organizací diskutovali o novém programovém období EU po roce 2020 a Národním investičním plánu. Na Regionální stálé konferenci se sešli v Olomouci 15. ledna. Velká pozornost byla věnována rozvoji středních škol.

Gymnázium dál patří ke špičce ve francouzštině

Slovanské gymnázium v Olomouci, jehož zřizovatelem je Olomoucký kraj, opět potvrdilo, že patří ke světové špičce ve výuce francouzského jazyka. Navzdory přísným kritériím škola obhájila certifikát Label Franc Éducation, který stvrzuje vysokou úroveň její česko-francouzské sekce.

Krajské peníze pomohou obcím proti velké vodě

Tři miliony korun jsou letos připraveny v krajském rozpočtu na odstranění škod, které obcím vzniknou při haváriích na vodovodních a kanalizačních řadech. Ze stejného balíku peněz je možné čerpat i na stavbu protipovodňových opatření. (red)

Kraj investuje do prevence kriminality. Chystá divadlo, letáky i odbornou konferenci

Divadelní představení, které ukáže seniorům, jak mají rozpoznat manipulativní a falešné chování a naučí je, kterak na ně reagovat – to je hlavní cíl projektu s názvem Víš, kdo volá? Společně s olomouckým divadlem Tramtarie ho připravuje sociální odbor krajského úřadu.

„Podvodníci, kteří se zaměřili na seniory, v poslední době změnili taktiku. Už nevolají na výlety, kterými maskovali prodejní akce, ale využívají telefon. Stačí jim několik dobře zvolených slov a nic netušící senior se může dostat do velkých problémů. Tomu má nový krajský projekt zabránit,“ řekl

hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Projekt počítá s dvěma komentovanými představeními v Olomouci a po jednom v každém z bývalých okresních měst. Zúčastnit by se ho mělo na pět set seniorů. Ti budou mít vstup zdarma.

„Během představení vystoupí také policista, který seznámí obecenstvo s ak-

tuálními trendy v podvodném chování pachatelů. Zároveň divákům vysvětlí, jak se může podvedený člověk bránit,“ uvedl krajský manažer prevence kriminality Michal Poláček.

Kromě seniorů se letos Olomoucký kraj zaměří v rámci prevence kriminality i na oběti kybernetické šikany. Jak s nimi pracovat, poradí policistům na obvod-

ních odděleních nové informativní letáky. Kraj také zastiť konferenci na téma Technické prostředky a zabezpečení objektů a veřejných prostranství.

Všechny plánované projekty přijdou na více než 450 tisíc korun. Hejtmanství se proto uchází o dotaci z Ministerstva vnitra. O tom, zda ji získá, se rozhodne na jaře. (red)

Sportovní kluby si mezi sebe rozdělily desítky milionů korun

Om, že krajská podpora sportu není jenom prázdné prohlášení, se 8. února přesvědčili zástupci sportovních klubů, kterým hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk a jeho náměstek pro sport Petr Vrána předali smlouvy o poskytnuté dotační podpoře.

„Krajské peníze poslouží nejen na podporu sportovních klubů, aby mohly vůbec fungovat a rozvíjet se, ale rovněž na přípravu talentované sportovní mládeže. Další peníze navíc vyčleníme na technické vybavení hřišť,“ uvedl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Mezi sportovní kluby rozdělilo hejtmanství zhruba

čtyřiapadesát milionů korun. Celkem vyhovělo desítkám žadatelů o dotace. Čtyři miliony korun tak zamíří například k mládežnickému oddílu hokeje v Olomouci. Další peníze dostanou hokejisté v Uničově a v Šumperku.

„Krajská podpora ale půjde napříč všemi sportovními odvětvími. Příspěvek získají třeba volejbalisté, hráči házené, košíkové nebo veslaři,“ dodal náměstek hejtmana pro oblast sportu Petr Vrána.

Kromě přímé podpory tělovýchovných klubů investuje hejtmanství také do modernizací hřišť a tělocvičen. Popularizaci sportu pak zajišťuje například anketa Sportovec Olomouckého kraje. (red)

Hejtmanství dalo sportovním klubům peníze na činnost i na podporu mládeže. Foto: Olomoucký kraj

SLOVO ODBORNÍKA

V roce 2018 Olomoucký kraj investoval do sportu, kultury a památkové péče částku ve výši 321 milionů korun, ze kterých finančně podpořil 1 854 projektů. Připravili jsme rozšíření nabídky dotačních možností pro žadatele v roce 2019 o sedm nových dotačních titulů. „Osmičkový rok“ se nesl v duchu oslav 100. výročí vzniku samostatného československého státu. Příspěvkové organizace zřizované Olomouckým krajem v oblasti kultury uskutečnily 34 vzpomínkových a pietních akcí, výstav a přednášek. Mimořádnou návštěvností se v roce 2018 vyznačoval 37. ročník mezinárodního setkání uměleckých kovářů „Hefaiston“ na hradě Helfštýně, jehož se zúčastnilo 550 kovářů z 19 zemí a přes šest tisíc návštěvníků. V oblasti památkové péče jsme otevřeli nový dotační titul určený pro majitele nemovitostí v památkových zónách a rezervacích, kteří dosud neměli možnost čerpat žádné finanční prostředky na opravy a restaurování.

Iveta Tichá

vedoucí odboru sportu, kultury a památkové péče

ANKETA

Olomoucký kraj letos spustí další dotační programy na rozvoj sportu, nově ale bude přispívat například i na opravu kulturních domů. Jdete raději na hřiště, nebo na taneční parket?

Filip Bašný, Kostelec na Hané

Radši chodím na hřiště, protože mám raději sport než tanec. Nikdy jsem neuměl tancovat, ale fotbal jsem uměl vždycky a hraji ho rád. Celkově jsem odmalicka preferoval sportování na hřišti.

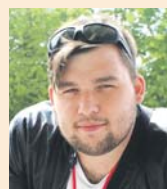
Martin Pelikán, Zábřeh

Teď již na sportoviště nechodím, takže raději jdu na kulturní akce do kulturáku. Ale když jsem ještě sportoval, tak bych dal před kulturním domem přednost hřišti.

Rudolf Pečinka, Dolany

Jsem velkým fanouškem sportu, ale musím přiznat, že plesová sezona je mou oblíbenou částí roku. Podporu sportovišť vnímám pozitivně, kvalitní zázemí je důležité pro výchovu mládeže i pro spokojenost sportovců. Každopádně v kraji je řada historických kulturních domů, které si zaslouží rekonstrukci.

Marcela Koudelková, Olomouc

Raději navštěvuji sportovní areály. Nejčastěji s přítelem využíváme hejčínské in-line stezky v Olomouci. Máme ale také rádi kulturu a určitě jsme pro, aby se mimo sportovní oblasti investovalo rovněž i do kulturních zařízení.

Na tyhle dárky balicí papír nestačil. Hasiči dostali nová auta

Hned tři kusy moderní techniky převzali 28. ledna zástupci Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje. Dvě nová auta se postarají například o efektivnější odklizení následků větrných smrštů. Speciální kontejner zase vyhoví požadavkům na likvidaci nebezpečných látek. Hejtmanství do nákupu investovalo více než čtrnáct milionů korun.

„V hasičském záchranném sboru Olomouckého kraje pracují špičkoví profesionálové a naším zájmem je, aby používali prvotřídní techniku. Proto se také hejtmanství snaží vyslyšet požadavky hasičů na nákup moderního vybavení. Ukazuje se, že je to správný postoj, protože se na požární jednotky můžeme stoprocentně spolehnout. A to je dobrá zpráva pro všechny obyvatele kra-

Krajští hasiči dostali dva nové vozy a speciální kontejner. Stroje posílí základny v Šumperku, Prostějově a Olomouci. Foto: Olomoucký kraj

je,“ uvedl hejtman Ladislav Okleštěk.

Na financování nákladné koupě se podílel také samotný hasičský sbor a dále města Olomouc, Prostějov, Mohelnice a Zábřeh. Moderní techniku nasadí požárníci do služby okamžitě.

„Automobily budou sloužit hasičům v Šumperku a v Prostějově, technický kontejner umístíme na stanici v Olomouci,“

dodala mluvčí hasičů Vladimíra Hacsiková.

Olomoucký kraj nepomáhá jen profesionálním jednotkám, ale velkou pozornost věnuje i sborům dobrovolných hasičů. Na letošek má pro ně formou dotačních programů připraveno několik milionů korun. Peníze mohou dobrovolníci použít například na pořádání požárních soutěží nebo na práci s mládeží. (red)

Podnikatelskou soutěž ovládli majitelé sýrárny z Litovle

Bratři Roberto, Piercristiano a Gian Battista Brazzale z italského Veneta, jejichž firma v Litovli na Olomoucku je největším světovým výrobcem tvrdého sýra typu parmazán, jsou vítězi třináctého ročníku klání o nejlepšího podnikatele regionu. Ocenění převzali v úterý 5. února v rámci slavnostního vyhlášení výsledků v Divadle na Šantovce. Soutěž spolupřipravuje Olomoucký kraj.

„Chci poděkovat hlavně našemu českému týmu. Je úžasné, že Češi sami připravují a prodávají italské výrobky! Mám rád Českou republiku – její hudbu, literaturu. Je to můj druhý domov,“ svěřil se za všechny bratry Roberto Brazzale.

Dva ze tří bratrů Brazzale - Roberto (vlevo) a Piercristiano při převírání ceny Podnikatel roku Olomouckého kraje 2018. Foto: Olomoucký kraj

Podnikatel roku je nejprestižnější světovou soutěží podnikatelů, která byla založena v roce 1986 ve Spojených státech. Jejím cílem je vyzdvihnout osobnosti, které mohou být vzorem pro začínající podnikatele.

„Soutěž EY Podnikatel roku pravidelně dokazuje, že v našem regionu žijí nadaní a podnikaví lidé.

Těší mě to dvojnásob, protože jejich úspěch dává energii i Olomouckému kraji, který se na podporu podnikání zaměřuje třeba tím, že buduje kvalitní dopravní infrastrukturu nebo podporuje učební obory, po kterých je na trhu práce velká poptávka,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtman Olomouckého kraje.

Klání je koncipováno jako mezinárodní, proto jsou kritéria, podle nichž jsou posuzováni jednotliví účastníci, v každé zemi srovnatelná. Vítěze vybírá nezávislá porota složená především z předšlých vítězů. Dnes je soutěž pravidelně vyhlašovaná už téměř v 60 zemích světa a na šesti kontinentech.

Více informací na www.podnikatelroku.cz. (red)

Prostějov hostil soutěž šikovných kadeřníků

Soutěžní téma První republika zdůraznilo prostředí prostějovského Národního domu. Foto: Jitka Křenková

Tři desítky talentovaných kosmetiček, kadeřníků a kadeřnic se spolu s učiteli sjely koncem ledna do Prostějova. Místní střední školy hostily nultý roční celostátní soutěže v kosmetické a účesové tvorbě.

Pořádajícími školami byly Střední odborná škola Prostějov a Střední škola automobilní Prostějov. „Místem konání, které podtrhlo téma klání První republika, byl Národní dům,“ uvedla Jitka Křenková ze SOŠ na náměstí Edmunda Husserla. Mladí soutěžící přijeli z celé republiky. Přehlídku budoucích pracovníků v salonech krásy doplňoval kulturní program - char-

leston v podání ZUŠ Vladimíra Ambroze Prostějov a módní přehlídka pod taktovkou studentů Střední školy designu a módy Prostějov.

„Návštěvníci si mohli zakoupit vyšívané etue výrobků kožedělného zboží a nahlédnout do kuchyně prezidenta první republiky Masaryka. Jeho oblíbená jídla, upravená pro dnešního labužníka, připravili se svými učitelkami žáci oborů kuchař a gastronomie,“ doplnila paní učitelka. Modelky předvedly kromě účesů a líčení i zdražené variace na prvorepublikové róby a doplňky.

V kategorii Kosmetická tvorba se neztratila ani domácí SOŠ Prostějov. (red)

V Hranicích vyhláší soutěž na Masarykovu sochu

Školní náměstí v Hranicích.

Foto: město Hranice

Architektonicko-výtvarnou soutěž na sochu T. G. Masaryka na Školním náměstí vypsal město Hranice. Návrhy radnice sbírá do poloviny dubna.

Tomáš Garrigue Masaryk město Hranice navštívil dvakrát, z toho jednou jako prezident v roce 1924. Po jeho smrti bylo na říjen 1938, k 20. výročí vzniku Československa, naplánováno odhalení jeho sochy právě na Školním náměstí. Vzhledem k politickým událostem během podzimu 1938 však k instalaci nedošlo a socha byla za války zničena.

O deset let později byl odhalen Masarykův pomník, který stál na Školním náměstí do roku 1963

a znovu od května 1968 do října 1974, kdy byla socha definitivně odstraněna a zlikvidována. Po několika neúspěšných pokusech o obnovení památníku v devadesátých letech dostaly prostory Staré radnice Masarykovu bustu. Loňské stoleté výročí vzniku Československa otevřelo diskuzi o navrácení památníku prvního prezidenta na Školní náměstí.

Zadání soutěže s uzavěrkou 15. dubna je k dispozici na úřední desce města. Po vyhlášení výsledků budou soutěžní návrhy představeny na společné výstavě. Autoři se nemusejí držet tradičního figurativního pojetí, ztvárnění Masarykovy připomínky nechává město na jejich představivosti. Možná je zároveň i úprava náměstí. (red)

Gymnázium se pyšní novými učebnami. Přiblížilo se vysokým školám

OLOMOUCKO

Gymnázium v Hejčíně se může nově chlubit moderními učebními prostory. Díky investici za 38 milionů korun, na které se podílel Olomoucký kraj a Evropská unie, získala škola prvotřídní odborné učebny, laboratoře i kabinety cizích jazyků, fyziky, chemie, biologie, zeměpisu a matematiky.

„Do oprav středních škol investuje kraj každý rok vysoké částky. Zateplujeme, instalujeme vzduchotechniku, rekonstruujeme jídelny a peníze dáváme také na nové vybavení učeben a školních dílen. Naším cílem je kvalitnější výuka, díky které najdou absolventi uplatnění na trhu práce,“ řekl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Součástí modernizace gymnázia v Hejčíně byla

Laboratoře, učebny i kabinety Gymnázia Olomouc - Hejčín jsou po modernizaci na špičkové úrovni. Foto: Olomoucký kraj

i výstavba výtahů v jednotlivých budovách školy. Nechybí ani venkovní úpravy, které zahrnují nové vydláždění přístupových chodníků či výsadbu zeleně.

„Moderní vybavení učeben a laboratoří umožní

studentům mnohem lepší praktické ověřování získaných teoretických znalostí. Zmírní také současný rozdíl mezi vybaveností gymnázia a akademickými pracovišti navazujících vysokých škol,“ uvedl ředitel gymnázia Karel Goš.

Školu letos čekají ještě další úpravy. Tou největší bude druhá etapa revitalizace sportovního areálu. Gymnázium funguje v Hejčíně od roku 1956. V současné době ho navštěvuje více než tisícovka studentů. (red)

Olomoucký kraj vsadil během veletrhu Regiontour na propagaci Jeseníků

Atraktivní místa, regionální gastronomie či možnosti aktivního odpočinku v Jeseníkách - taková byla hlavní nabídka stánku Olomouckého kraje na veletrhu Regiontour v Brně. Poprvé přitom spojil síly se sousedním Moravskoslezským krajem. Pod heslem „Společné Jeseníky“ oba regiony lákaly turisty na to nejlepší, co nejvyšší moravské hory nabízejí.

„Spolupráce s Moravskoslezským krajem je logickým vyústěním našeho úsilí o co nejlepší propagaci jeseníckého regionu. Lidé si mohou hory prohlédnout i z paluby letadla, což je jedna z letošních novinek v rámci projektu Letem krajem,“ řekl hejtman

Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Kromě informací o Jeseníkách na návštěvníky čekaly expozice i podrobnosti k dalším zajímavým lokalitám a akcím v regionu. Dozvěděli se třeba o prvním ročníku projektu Jak chutná podzim, který proběhne v říjnu v Olomouci. Mezi atraktivní turistická lákadla patří také prohlídka krajského města z formanského vozu taženého koňmi.

„Objevováním kouzla hanácké metropole návštěva Olomouckého kraje nekončí. Kromě tradičních a osvědčených cílů mohou turisté nově vyrazit třeba na rozhlednu u Revně na Prostějovsku nebo u Hynčic pod Sušinou

Na brněnském veletrhu Regiontour Olomoucký a Moravskoslezský kraj spojily síly pod heslem Společné Jeseníky. Foto: Ol. kraj

na Šumpersku. Vyznavači karavaningu si pak přijdou na své v Resortu Radslavičce,“ doplnil vedoucí krajského oddělení cestovního ruchu Radek Stojan.

Návštěvníci krajského stánku na brněnském výstavišti mohli zkusit štěstí při rýžování zlata, jež

se kdysi stejným způsobem získávalo ve Zlatých horách. Pro zájemce byla připravena také ukázka původního a současného potápěčského vybavení, s jehož pomocí se odvážlivci pokoušeli změřit dno nekonečné Hranické propasti. (red)

Nový spolek chystá charitativní aktivity na severu kraje

ŠUMPERSKO

Náměstek hejtmana Dalibor Horák se 23. ledna zúčastnil jednání přípravného výboru Korunka Velké Losiny. Spolek za svou činnost si vytkl charitativní aktivity ve prospěch obyvatel se zdravotním postižením v severní části Olomouckého kraje.

„Vznik spolku jsem přivítal. Naváže na téměř deset let trvající činnost Korunky Luhačovice, která pomáhá potřebným

na území Zlínského kraje,“ uvedl po jednání výboru náměstek Horák.

Ještě před oficiálním zahájením činnosti na území kraje předala předsedkyně spolku Veronika Záhorská mírně zpožděnou vánoční nadílku v podobě školních batůžků dětem v domovech v Šumperku, Jeseníku a Černé Vodě. Tato zařízení jsou příspěvkovými organizacemi Olomouckého kraje.

Korunka Velké Losiny se zaměřila na pomoc lidem se zdravotním postižením. Foto: Olomoucký kraj

Kromě náměstka Dalibora Horáka se schůzky zúčastnili také člen Rady Olomouckého kraje Ivo Mareš

a člen krajského zastupitelstva Miroslav Kopřiva. (red)

(NE)ZAPOMENUTÉ PŘÍBĚHY Olomouckého kraje

Vážení čtenáři,

původně jsem začal poskytovatele sociálních služeb v Olomouckém kraji objíždět za jediným cílem – chtěl jsem zjistit, co jejich klientům chybí a jak bych jim jako hejtman mohl pomoci. Jenomže při každém dalším rozhovoru s nimi jsem zjišťoval, jak úžasné osudy naši senioři ukrývají. Jejich životní příběhy jsou často plné bolesti, ale také radosti, optimismu a víry v lásku a život.

Přišla mi velká škoda nechat jejich vzpomínky zapadnout, a proto jsem rád, že se Olomouckému kraji podařilo navázat úzkou spolupráci se šikovnými studenty Univerzity Palackého v Olomouci, kteří se za uživateli sociálních služeb vydali, strávili s nimi čas a jejich vyprávění pro vás sepsali. Velmi jim za to děkuji, stejně jako lidem, kteří se nestyděli poskytnout své příběhy ostatním.

Věřím, že osudy seniorů, které budeme v krajském zpravodaji nově zveřejňovat, pro vás budou stejně inspirující a nezapomenutelné, jako pro mě. Jistě je budete z hlavy dostávat jen obtížně. A právě o to jde – nezapomenout na lidi, od kterých se máme co naučit a jež si zaslouží naši úctu a podporu.

Ladislav Okleštěk,
hejtman Olomouckého kraje

Tulák po hvězdách

B ylo to již dávno, tehdy jsem žil kousek od Nymburku. Šel jsem kolem divadla, kde jsem zaslechl rozhovor dvou režisérů. Zaujalo mě jejich zapálení do rozhovoru. Zastavil jsem se, chvíli jsem poslouchal jejich řeč. Z rozhovoru jsem již po chvíli pochopil, že mají problém s obsazením v představení Veselé paničky Windsorské. Chyběl jim herec, který by ztvárnil postavu zbrojnoše. Jak už jsem měl ve zvyku, rozhodl jsem se této příležitosti využít, proto jsem jim řekl: „Pánové, chybí vám herec? Tady ho máte, stojí před vámi.“ Režiséři se na mě podívali, zasmáli se a řekli mi: „Srandičky pane máte, ale my tady máme vážný problém, chybí nám herec, zítra máme generální vystoupení a požití se představení již hraje.“ Nenechal jsem se odbýt a zopakoval jsem jim. „Chybí vám herec? Stojí před vámi.“ Režisér mi na to odpověděl: „Tak pojdte, zkusíme to s vámi, ať už od vás máme pokoj.“ Vstoupil jsem na jeviště, kde jsem se tělem, srdcem i duší stal zbrojnošem, dali mi do rukou knížku a já jsem začal. Režisér s překvapením a údivem konstatoval, že jsem určitě v divadle hrál. Já se pousmál a souhlasil jsem: „Ano, hrál jsem, jako dítě ve školce.“

Opodál jeviště stála kapela, dirigent se mě zeptal: „Umíte zpívat?“ Před mnou stála na stolku sklenice s vínem, vzal jsem si ji do ruky, když se na mě dirigent ohradil se slovy: „No moment, moment, to je má sklenice.“ Já jsem mu však odvětil, že sklenici s vínem k tomuto vystoupení potřebuji. Zadíval jsem se do sklenice a začal jsem zpívat Skleničko ty skleněná. Po dozpívání písně, se mi z jejich strany dostalo pouze jednoho slova – přijat! Režisér mě zavedl do šatny a oznámil ostatním hercům: „Tady tenhle pán, dneska nastupuje do divadla.“ Herci se na mě podívali, řekli: „toho neznáme, to je tak dobrý?“ V tomto divadle jsem vystupoval deset let. Do dnešního dne si tento moment pamatuji. A jsem za to nesmírně vděčný, protože divadlo mně dalo opravdu hodně.

Velmi rád pracuji také s keramikou, protože i ona je velmi dobrodružná. Já nikdy nemám představu o výsledku, vezmu hlinu a začnu tvořit. Proto jsem svou vizitku, kterou nechávám na každém z výrobků, nazval fantazie z keramiky. Je to opravdu velice pracné, člověk musí mít trpělivost. Hodně jsem cestoval, byl jsem v Norsku, v Americe, v Kanadě, a také v Austrálii. V Austrálii je tropické podnebí a pro Evropany je toto podnebí velice náročné, ale já jsem v tomto místě vydržel tři měsíce a Austrálie se stala mou srdeční záležitostí, dokonce jsem si přál tam zůstat. Nejlepší vzpomínky mám na komunitu židů, protože v této komunitě neexistuje faleš. Když jsem cestoval po Austrálii, setkával jsem se s nejrůznějšími lidmi, kteří mě inspirovali v tvorbě. Obyvatelé Austrálie, takzvaní Aboriginové jsou lidé s netypickými rysy v obličejích, abych si na ně uchoval památku, pokusil jsem se je najít v tvárnosti hlíny, kterou jsem modeloval po čtyři týdny, než jsem dokázal zachytit jejich pravou tvář.

Často říkávám, můj život je na knihu. Svou knihu bych nazval Tulákem po hvězdách. Mnoho jsem toho procestoval, prožil a poznal mnoho lidí, v průběhu života jsem byl čtyřikrát ženatý a svými rukama jsem každé ze svých manželek postavil dům. Nikdy jsem ale ničeho nelitoval. Člověk totiž musí svůj život prožít a ne jen tak sedět. A jelikož jsem osmdesátiletý mladík plný života, jsem velice zvědav, jaká hvězda na mne v životě ještě čeká.

Miloslav Gerža rád pracuje s keramikou, výsledek nikdy předem nezná.

Zpracováno na základě rozhovoru pana M. G. dne 8. 10. 2018, který vedla Michaela Vavrečková, studentka Katedry křesťanské sociální práce Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci pod odborným vedením Lucie Brlkové a Zlaticy Dorkové v rámci aktivy (Ne)zapomenuté příběhy Olomouckého kraje projektu „Podpora aktivního života seniorů v Olomouckém kraji“.

OKÉNKO STAROSTY

Lipník nad Bečvou

M ěsto Lipník nad Bečvou leží v údolí Moravské brány pod hradem Helfštýnem a jeho bohatá historie je datována již od roku 1238. Město má vynikající polohu v regionu Střední Moravy a je dopravně napojeno dálnicí D1 a hlavní železniční tratí. Historicky tady probíhala Jantarová stezka, která propojovala severní a jižní Evropu. Naše město je městskou památkovou rezervací a pyšní se mnoha významnými památkami, kam jistě patří historické centrum s renesančními domy, hradební okruh, zvonice, zámek s anglickým parkem a střešní zahrada. Lipník nad Bečvou vynaložil velké finanční prostředky v posledních letech na opravy a rekonstrukce památek, za což byl několikrát oceněn. Každý návštěvník města může po celou turistickou sezónu využít velmi oblíbených prohlídek města s průvodcem.

Miloslav Přikryl.

Lipník nad Bečvou je úzce spjat s uměleckým kovářstvím. V měsíci srpnu se koná na hradě Helfštýn setkání uměleckých kovářů z celého světa pod názvem Hefaiston. V samotném městě probíhá každý rok exteriérová výstava plastik uměleckých kovářů s názvem Kov ve městě v období červen až září. Veřejný prostor také zkrášlují trvale sochy nejlepších českých uměleckých kovářů.

V zámeckém areálu provozujeme Galerii Konírna s kavárnou. V galerii se každoročně konají výstavy významných malířů, výtvarníků, sochařů, fotografů, kovářů. V letošní hlavní sezóně to bude výstava olejomalb a grafik Ivy Hüttnerové a obrazy malíře a ilustrátora Pavla Roučka.

Město Lipník nad Bečvou má krásné okolí a leží na cyklostezce Bečva, která má délku více jak 160 km a spojuje město s Beskydami. Je využívána všemi generacemi cyklistů a in-line bruslařů.

Našemu městu se velmi podařila rekonstrukce bývalého kina na Kulturní dům ECHO a zejména máme radost z nově postavené sportovní haly, kterou jsme zrealizovali v loňském roce s významnou pomocí Olomouckého kraje. Velmi si vážíme spolupráce vedení Olomouckého kraje a Krajského úřadu s naším městem. Doufáme, že se nám s jeho pomocí podaří najít náplň pro prázdný lipenský klášter a zajistit jeho potřebnou rekonstrukci.

Chtěli bychom všechny co nejsrdečněji pozvat k návštěvě Lipníka nad Bečvou a jeho blízkého okolí.

Miloslav Přikryl, starosta Lipníku nad Bečvou

Střešní zahrada, zámek a kostel sv. Františka v Lipníku n. B.

Jôra a Božka ovádijó: Jôra je nespolečenské!

JÔRA A BOŽKA

Sezóna plesu a bálu je tade! Já sem běla cely Vánoce a ě po nich tak natěšená, že letos pudô na pár plesu. Dokonce sem si nechala ôset fungl novy šatě, aběch neběla jak přerustlá maturantka, šak mně jôž dávno neni dvacet a ani šterêcet! Jôra o tem ani neví, mēslēl si, že mám nejakô novô kámoškô, ke keré včēl chodim na plkē, ale já sem zatím běla co drôhé deň ô švadlenē na zkôšce. Nô co vám mám říkat - tē šatē só moc krásny a říkala sem si, že ten muj chlap bôde zasē jednô čômēt, jak kocôr do akvária, až si je obliknô. Nô ja, ale mēslim se s nēma nakonec mužô tak akorát věfotit. Představte si, že Jôra, děž sem jenom lehónko naznačēla, že smē dlôho nikde nebēlē, a zadôfala, že nejakē ten ples prosadim, ani nezdvihl očēška od Mladé fronte a povídá: „Co bē nē, klidnē nekke pudem. Ale na bál zapomeň.“ „Jôro, děž smē na ples ne-

bēlē jôž leta a šak se tē to děcky lēbilo,“ nasa-dila sem sametové tón. „Šak to ses mnē lēbila aji tē. Tēs mnē pak zvostala a já nemosim mēt všeco,“ říká ten bestijáš. To sice běla jakásē pochvala a já sem to pochopila, ale takē sem pochopila, že se Jôra snaži všecok ten muj nápad zahrát do autô. Nô počkē - přētvrdimē! „Tož to sem si tē novy šatē nemosēla nechávat šēt. Jēžišmarja, tech peněz, co mē stālē!“ „Cožē? Tē sis nechala dělat novy šatē kvulē blbymô plesô? Tož to seš teda pěkná! Ani ses mē nezeptala, co já na to! Viš, že ôplnē nesnášim to blby trdlování!“ Nô to sem temô dala. Je konec, Jôra se zatvrdil a jôž s nēm nic nebôde. Povzdechla sem a šla do kôchēnē podlit kačenô. Jôra zavrátil očē - já sem to postřehla - ale nic dál neříkal. Jenomže to napēti, že řekl cosē, co bē mē mohlo bolet, dobře citēl. Včēl tē v tem nechám věkôpat, potvoro.

Až do večera sem se s nēm jôž o ples nebavila a on takē schválně držel pēsk. Ale o Ružové zehradē sem to jôž nevědržēla a říkám: „Děť bē šlo jenom o jeden ples. Bôdô tam všeci, aji Ruža s Michalem přēndô, tož mužete třeba jenom kecat.“ „Ja? Neco tē povim. Já tē trdlovačkē nenávidim. Jenom přēndô, jôž mosim kôpit miliôn jakēchsē losu, na kery nikdá nic nevěhrajô, protože sô pechfôgl. Pak sednem ke stolô, a protože inē, než ô pódia neni volné, sô za chvílô hlôché z tech šômaru. Děž pak de každē trsat, je mnē blby sedēt a tak mosim vzit ē tebe. Nic ve zlym, asi tancôjēs dobře, ale já nē! A všeci se na mē divajô! To je stres jak sviňa! Pak je třeba přestávka a mēslíš si, že pokecáš. Nē, mosíš jit věstát frontô k bufetô. A děž nē já, tak tam stojí parták. Tož s kēm si tak mám pokafrat? S vama babama? O čem? Nehleda na to, že dobře viš, jak ne-

snášim šlajfkô. Já si nemužô ani šálek okolo krkô dat, hned se mnē navalôje. A v kravatē mám bēt celē večir? Jediny, co bē mē na tem candrbále bavilo, bē bělo to, že se tam mužēs beztréstnē ožrat, protože to se na veřénosti asi mužē. Ale ten chlast je tak drahē, že furt počētám, kolēk bē za tō dečkô krabičákô bělo piv a to je pro mē dalši stres. Pak to cely skonči, já zas vēstojim frontô v šatně a děž konečně dostanô naše kabátē, tak ten muj má natrženē rókáv. Venkô mrzne a já capô v tech tenkēch lakyrkách dom, takže mám zmrzly aji nohē. Tak mnē řekni, ešlē si fakt mám platit takové blbosť, kerô nota bēne ani nechcô.“ Mosim ôznat, že má Jôra tak trochô pravdô, ale zároveň sô ôražená. Co včēl s tema šatama? Sakra, proč je ten muj morôs tak nespolečenské? Lēdi, co to čtete, poradte mnē, jak na nēho, šak eštē neni tak starē. Božka

Hrdinové regionu představili i projekt Centra bezpečí

Již potřetí zavítali do prostor olomouckého obchodního centra Galerie Šantovka Hrdinové regionu. Pod tímto význačným názvem se skrývá setkání záchranářů nejen pro rodiny s dětmi. Profesionální i dobrovolní hasiči, policisté, zdravotnická záchraná služba a další, ti všichni se opět představili během prvních dvou úno-

rových víkendů při akčních ukázkách a prezentacích své činnosti. Rovněž jako každý rok byl připraven bohatý doprovodný program a zábava nejen pro ty nejmenší. Mezi partnery akce patří i Olomoucký kraj, který tentokrát ukázal připravovaný projekt interaktivního hřiště Centrum bezpečí, který má vzniknout v Olomouci. (red)

První dva únorové víkendy byly pro návštěvníky Galerie Šantovka v Olomouci příležitostí seznámit se s prací hasičů, záchranářů či policistů. Foto: Olomoucký kraj

Zprávy z Olomouckého kraje sledujte ve vysílání ZZIP TV, Televize Přerov a TV Morava.

Hasiči z Hvozdu úspěšně plní kalendář společenských akcí

Sbor dobrovolných hasičů ve Hvozdu na Prostějovsku, který dnes čítá 154 členů, byl založen v roce 1897. Od té doby v něm docházelo ke změnám, které si vyžádalo státní zřízení, nebo k utlumení činnosti během světových válek, ale svou práci sbor za celou historii nepřerušil a plnil si své základní povinnosti.

Pro své potřeby měl sbor zbrojnice postupně na třech místech v obci. V prvních dvou případech to byly upravované prostory starších budov, až v roce 2016, byla slavnostně otevřena zcela nová budova zbrojnice.

V těchto prostorách zbrojnic se vystřídalo několik kusů hasičské techniky. Od roku 1898 to byla nedochovaná čtyřkolová ruční stříkačka od firmy R. A. Smékal Čechy pod Kosířem, posledním strojem bude letos nový dopravní automobil, který má nahradit vozidlo Avia sloužící přes čtyřicet let.

Sedmá propagační jízda Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska měla v Olomouckém kraji v roce 2015 poslední zastávku ve Hvozdu na Prostějovsku. Foto: SDH Hvozď

„Tato technika slouží naší jednotce sboru dobrovolných hasičů obce, která má celkem 23 členů a vyjíždí v průměru k dvěma výjezdům za měsíc,“ řekl za SDH Hvozď Tomáš Kubálek.

Vizitkou každého sboru jsou i akce, které v rámci své obce pořádá nebo se na nich podílí. „V posledních několika letech pořádá náš sbor pravidelně kulturní a společenské akce, jako je například začátek ledna tradiční hasičský ples, v kvě-

tnu stavění a kácení máje, červnové hasičské cvičení I. okrsku, na němž soutěží z našeho sboru dvě družstva mužů, jedno družstvo žen a dvě družstva žáků, v září Hvozdecké vinobraní a na konci měsíce prosince vepřové minihody,“ uvedl Kubálek.

Vydařené bývají i oslavy výročí sboru. Poslední proběhly v roce 2017 a byl na nich mimo jiné představen a požehnán nový slavnostní prapor. Ve Hvozdu měla v roce 2015 poslední krajskou zastávku pro-

pagační jízda Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, loni hasiči slavili výročí vzniku Československa.

„Doufám, že letošní rok proběhne alespoň tak dobře jako roky předchozí, což přejí i všem ostatním sborům. Věřím, že se budeme potkávat spíše na soutěžích a kulturně společenských akcích a ne u zásahů,“ přál si Tomáš Kubálek. Dodal, že hasičům se daří také výborně spolupracovat s obecním úřadem a místní mateřskou a základní školou. (red)

Šumperský venkov pomůže od nápadu k podnikání

Na území Místní akční skupiny Šumperský venkov se rozjíždí nový projekt Máš na to, který umožňuje zpracování podnikatelského plánu a pro vybrané účastníky možnost otestovat své podnikání v podnikatelsko-zaměstnaneckém družstvu BEC.

Jak již název napovídá, jedná se o projekt, který má za cíl pomoci zahájit vlastní podnikání. Zapojit se mohou všichni bez ohledu na postavení na trhu práce z území MAS Šumperský venkov. Kterých obcí se příležitost týká, lze ověřit na adrese www.sumperskyvenkov.cz.

Projekt je rozdělen do tří cyklů, se kterými souvisí doprovodné aktivity. Počítá se v něm s patnácti účastníky, kteří absolvují odborné školení a zpracují si svůj podnikatelský plán. Vybraní do-

Vybraní účastníci projektu získají mzdový příspěvek na šest měsíců. Foto: MAS Šumperský venkov

stanou nabídku testování svého podnikání pod hlavičkou BEC družstva jako jeho zaměstnanců a získají mzdový příspěvek na šest měsíců. Všechna patnáct účastníků získá podporu mentoringu a poradenství z různých oblastí rozvoje podnikatelských dovedností.

Pokud uvažujete nad rozjezdem svého vlastního podnikání, zapojte se

do projektu a získáte maximum informací, které k rozjezdu podnikání potřebujete, případně si ho bezpečně otestujete v praxi.

V případě vašeho zájmu zašlete svůj motivační dopis a životopis e-mailem na adresu info@bec-coop.cz. Podrobnější informace získáte na čísle 777 606 368 nebo na webových stránkách www.bec-coop.cz. (red)

ÚSPORA ENERGIÍ V BYTOVÝCH DOMECH DÍKY IROP

Co všechno lze z IROP podpořit:

1. Instalaci systému nuceného větrání se zpětným získáváním tepla (rekuperace);
2. Instalaci solárních fotovoltaických soustav;
3. Opatření na ochranu hnízdišť rojů a úkrytů netopýrů (chráníme s Vámi přírodu);
4. Instalaci solárních termických kolektorů včetně instalace akumulací nádrží;
5. Zlepšení tepelně-technických parametrů stavebních konstrukcí bytového domu;
6. Výměnu zdroje tepla pro vytápění;
7. Pořízení a instalaci světelných zdrojů energetické třídy A+ a A++ do společných prostor bytového domu a čidla pohybu;
8. Připojení bytového domu k soustavě zásobování tepelnou energií a výměnu předávací stanice;
9. Výměnu zdroje tepla pro přípravu teplé užitkové vody;
10. Zpracování projektové dokumentace, vč. dokumentace skutečného provedení stavby, dokumentace pro provádění stavby, zaměření stávajícího stavu budovy, technický dozor investora, autorský dozor, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
11. Také projekty zahájené od 1. ledna 2014;
12. Projekty realizované po celém území ČR kromě hl. m. Prahy.

Kde může žádat o podporu:

- Vlastníci bytových domů, kromě fyzických osob nepodnikajících;
- Společenství vlastníků jednotek;
- Bytová družstva jako správci bytových domů podle zákona č. 311/2013 Sb.

K získání podpory z IROP potřebujete:

- Splnit podmínky zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií, v akt. znění;
- Projektovou dokumentaci zpracovanou podle zákona č. 183/2006 Sb., tj. autorizovaným projektantem;
- Mít zřízený elektronický podpis;
- Podat žádost elektronicky v IS MŠ2014+ na stránkách mseu.mssf.cz.

Potřebné informace naleznete na webu IROP www.irop.mmr.cz, pod výzvou č. 78 Energetické úspory v bytových domech III.

S dotazy se obraťte taktéž na příslušné krajské pracoviště Centra pro regionální rozvoj ČR – kontakty k dispozici na webu Centra: www.crr.cz.

Výzva k předkládání projektů bude ukončena 29. 11. 2019 ve 14 hodin.

Aktivní ženy 55+ najdou díky novému projektu práci či začnou podnikat

V Olomouckém kraji se rozjíždí nový projekt Aktivní ženy 55+. Nabízí spektrum aktivit vedoucích k získání zaměstnání nebo podpory při rozjezdu podnikání. Je určen pro všechny aktivní ženy ve věku 55 let a více, které jsou déle než pět měsíců nezaměstnané.

Některé ženy z této věkové skupiny nepochybně cítí, že mají stále co na trhu práce nabídnout, jen jim bohužel nebyla dána příležitost to dokázat. V projektu je dvacet míst a tedy příležitostí pokusit se o změnu.

Účastnice projektu absolvují pracovní poradenství, odborné vzdělávací kurzy, motivační workshopy a rekvalifikace šité na míru. Cílem projektu je pomoci nalézt těmto ženám vhodné a udržitelné zaměstnání, které vyřeší jejich situaci na trhu práce. Vybrané účastnice projektu dostanou nabídku pracovního místa

Kurzy pomohou ženám nad 55 let najít a udržet vhodné zaměstnání nebo začít podnikat.
Foto: Centrum pro komunitní práci Severní Morava

na šest až dvanáct měsíců. Ženám, které ovšem nechtějí vstoupit do zaměstnaneckého poměru a touží po samostatné výdělečné činnosti, jen zatím neměly odvahu či možnost se do podnikání pustit, bude

umožněna podpora metodou podnikatelsko-zaměstnaneckých družstev. To znamená, že jako zaměstnanci družstva si budou moci vyzkoušet vlastní podnikání v reálném tržním prostředí.

Pokud si myslíte, že je to příležitost právě pro vás nebo pro někoho z vašeho okolí, podívejte se na webové stránky www.bec-coop.cz, kde se dozvíte více informací. Můžete nás kontaktovat telefonicky na 777 606 368 nebo e-mailem info@bec-coop.cz. (red)

Architekti a inženýři se na výstavě vracejí k začátkům v roce 1865

Český svaz stavebních inženýrů si v roce 2015 připomněl 150. výročí založení Spolku architektů a inženýrů v Království českém, jehož je přímým pokračovatelem. Spolek byl založen na popud architekta Josefa Turby a povolen císařem Františkem Jose-

fem I. v roce 1865. Patří k nejstarším spolkům nejen v našich zemích, ale i v rámci Evropy. Svaz slaví současně pětadvacet let od obnovy činnosti. Své počátky si nyní připomíná výstavou v Olomouci.

Výstava 150 let SIA byla součástí slavnostního shromáždění v Betlém-

ské kapli ke dni výročí založení Spolku 31. října 2015. Je součástí více aktivit k tomuto výročí – anketa TOP TEN osobností architektury a stavitelství, založení Paměti stavitelství – firmy, osobnosti, stavby. Byl vydán almanach 150 let založení SIA ve kterém je popsána his-

torie Svazu, organizační skladba spolků a svazů – odborné společnosti, oblastní pobočky a partnerské organizace.

Výstava potom putovala po zemích českých, byla také v Maďarsku a nyní je ve Vlastivědném muzeu Olomouc, kde ji lze navštívit do 28. února. (red)

Zemřel Jan Janků, politický vězeň a skaut Šerif

Věku 97 let zemřel 26. ledna Jan Janků ze Šumperska, držitel prezidentského řádu za zásluhy o rozvoj demokracie a lidská práva.

Janků se narodil v roce 1921 v Hanušovicích na Šumpersku, kde prožil celý život. Několikrát byl nucen Hanušovice opustit. Za druhé světové války byl totálně nasazen v polské Vratislavi a později se dostal až do Francie. Už v patnácti letech mu učarovalo skautské hnutí, proto se po návratu z války podílel na znovuoobnovení skauta, založil oddíl a organizoval tábory. Jako aktivní skaut byl v roce 1949 zatčen. Byl spojován s činností odbojové skupiny Světla, se kterou ale neměl ve skuteč-

nosti nic společného. Původní rozsudek trestu smrti byl zmírněn na dvacet let žaláře, nakonec ve vězení v Uherském Hradišti a na Mírově strávil téměř devět let. Často vzpomínal na kruté zacházení s vězni, velkou oporou v těžkých dobách mu byla jeho hluboká víra.

Po návratu do rodných Hanušovic pracoval na dráze. Opět vedl dětské tábory, ovšem již pod hlavičkou ROH. Založil rodinu. Po roce 1989 se stal aktivním členem Konfederace politických vězňů. Spolupracoval také se sdružením Respekt a tolerance, které se zabývá dokumentací historie a kultury bývalých židovských komunit v Lošticích, Mohelnici a Úsově.

Jan Janků po letech v Mírově, mírovská věznice v pozadí. Foto: www.respectandtolerance.com

V roce 2010 byl Janovi Janků propůjčen prezidentem republiky Řád TGM II. třídy za vynikající zásluhy o rozvoj demokracie a lidská práva. O rok později v maďarském parlamentu Zlatý kříž za zásluhy za péči o umírajícího hraběte Jánoše Esterházyho v mírovské věznici v roce 1957. Loni získal Janků za své celoživotní skautské aktivity Řád stříbrného vlka. (red)

Potravinová banka zamezuje plýtvání

Více než rok míří neprodejné potraviny místo na skládku po třebném. Jedná se o potraviny s poškozenými obaly, chybným popisem nebo prošlým datem trvanlivosti.

Povinnost darovat neprodejné zboží mají obchody nad 400 metrů čtverečních od ledna 2018. Potravinová banka následně potraviny distribuuje. „Spolupracujeme s obchodními řetězci a s jejich sklady v celém kraji. Mezi naše odběratele patří zhruba třicet organizací, které pomáhají sociálně slabým, handicapovaným nebo matkám samostatně žijícím,“ uvedla vedoucí Potravinové banky v Olomouckém kraji Iva Najdovová.

Z celkového objemu získaných 145 tun zhruba 116 tun potravin původně mířilo k likvidaci. Hlavním cílem potravinových bank je zamezit plýtvání a sloučit dobročinnost s pozitivními ekologickými dopady. „Nevyhadzovat použitelné zboží a zároveň potraviny poskytnout lidem, kteří si je z různých příčin nemohou koupit,“ vysvětlila vedoucí.

Část darovaného zboží skladuje Potravinová banka, odběr dalšího množství koordinuje tak, aby si je spolupracující neziskové organizace mohly vyzvednout přímo v supermarketech. Potravinová pomoc je tak rychlejší a dostává se k Charitám v celém kraji, Fondu ohrožených dětí, Armádě spásy, Středisku rané péče, Maltézské pomoci, azylovým domům a dalším. (red)

OLOMOUCKÝ KRAJ NABÍZÍ K ODPRODEJI TENTO NEMOVITÝ MAJETEK

RADA OLOMOUCKÉHO KRAJE

v souladu s ustanovením § 18 odst. 1) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajských zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zveřejňuje záměr Olomouckého kraje odprodat tento nemovitý majetek:

pozemek parc. č. st. 164 zast. pl. o výměře 169 m², jehož součástí je stavba Nové Zámky, č.p. 4, byt. dům, části pozemku parc. č. 494/1 zahrada o výměře 539 m², dle geometrického plánu č. 454-134/2016 ze dne 12. 7. 2016 pozemek parc. č. 494/4 zahrada o výměře 539 m², části pozemku parc. č. st. 88 zast. pl. o výměře 615 m², dle geometrického plánu č. 454-134/2016 ze dne 12. 7. 2016 pozemek parc. č. 715 ost. pl. o výměře 615 m², vše v k.ú. a obci Mladeč, z vlastnictví Olomouckého kraje, z hospodaření Nových Zámek – poskytovatele sociálních služeb, příspěvkové organizace, za minimální kupní cenu ve výši 1 900 000 Kč a za podmínek dle důvodové zprávy. Nabyvatel uhradí veškeré náklady spojené s převodem vlastnického práva a správní poplatek spojený s návrhem na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí. Záměr Olomouckého kraje bude zveřejněn i v měsíčníku Olomoucký kraj.

Žádosti, podněty a připomínky k tomuto záměru Olomouckého kraje se přijímají do 14. 3. 2019 do 13.00 hod. na adrese: Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor majetkový, právní a správních činností, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc.

Doba zveřejnění záměru: od 11. 2. 2019 do 14. 3. 2019

POZVÁNKA

na Seminář pro žadatele

v rámci programu Interreg V-A Česká republika – Polsko k výzvě v Prioritní ose 3 – Vzdělávání a kvalifikace

který pro Vás organizuje Opolské vojvodství a Olomoucký kraj ve spolupráci s Centrem pro regionální rozvoj ČR-Spoločným sekretariátem

Termín konání: Čtvrtek 28. února 2019, 10:00

Místo konání: Městský úřad v Glucholazech, Rynek 15, 48-340 Glucholazy

Program: Prioritní osa 3, podání projektového záměru a projektové žádosti, ukazatele

Kontrola přijatelnosti, nejčastější chyby žádosti, zkušenosti z hodnocení

Možnost individuálních konzultací projektových záměrů s pracovníky Společného sekretariátu a Regionálních subjektů Navazování partnerství

Registrace: alice.navratilova@olkraj.cz do pondělí 25. 2. 2019

Seminář je pro přihlášené účastníky zdarma. Seminář je realizován z Projektu Technické pomoci Olomouckého kraje v rámci Interreg V-A ČR-Polsko.

KŘÍŽOVKA O CENY

Tajenka únorového vydání krajského zpravodaje skrývá místo, na kterém se nachází romantický park. Ten okouznil i malíře Josefa Mánesa. Vydejte se do (**tajenka**) a nechte se

krásou přírody inspirovat také. Řešení křížovky posílejte do 7. března na adresu krizovky@olkraj.cz

POMŮCKA: EMPEUR, ILO, NAOS, NENIE	INICIÁLY HERCE VET-CHÉHO	POHŘEBNÍ PÍSEŇ	DOMÁCKY ISABELA	NĚM. SÍDLO	HIT MICHALA DAVIDA	ZASÍVANÉ	OČISTIT VODOU	INICIÁLY STAVITELE PARLÉRE	ZELENÍ-NOVÝ POKRM	ÚČTA	NOVÁ EVROP-SKÁ MĚNA	CITO-SLOVCE CHRČENÍ	ODSEKÁ-VATI	KLIDNÉ	JMÉNO PROZAIKA PAVLA	ČEST	ODPOR
ANGL. CIBULE						ZASTUPO-VÁNÍ (VE ŠKOLE)				1. ČÁST TAJENKY SPZ RIMAVSKÉ SOBOTY			ŠLÁPOTA				
PÁDLO						FRAN- COUZSKÝ CÍSAŘ UNIKNOUT							SOVĚTSKÝ GYMNASTA, ZLATÁ OH 56 JEDNOTKA DÉLKY				
	NATAŽENÝ SNĚ- MOVNA LIDU							STARŠÍ ZKR. NAŠÍ REPUB- LIKY				MÍCHACÍ STROJE ČESKÉ AEROLINKY					
ZKRATKA PRO SILICON			HORLITEL PRO KRÁSU PŘÍSTROJE					OMOTANÉ							NÁZEV HLÁSKY R MUŽ VODICÍ PSY		
DOMÁCKY LEONA				NÁZEV HLÁSKY T STARÉ DÉLKOVÉ MÍRY							VELKÁ MNOŽSTVÍ			TIŠÍCÍ CITO- SLOVCE FILIPIN. OSTROV			
	NÁŠ DRAMATIK	NÁŠ REPRE- ZENTANT NA ZOH PRIMITIVNÍ PLAVIDLO															
PÁR OPIC												JIHOEV- ROPAN				VYUŽÍVA- JÍCÍ ATOM	PŘÍPEVNIT LEPIDLEM
ANGL. SÍDLO					OCELOVÝ NOSNÍK VE TVARU L (SLANG)	VLASTNÍ RENDÉ											
KRUHOVÝ ÚTVAR NA POVRCHU MĚSÍCE																	
	PLAVIDLO PLA- CHETNÍ	MLÁDĚ KRÁVY DRASELNÁ ZÁSADA					ČÁSTI DOMU	UKAZO- VACÍ ZÁJMENO	MOJI	CIZO- KRAJNÝ PLOD	SILNĚ PROVAZY MENŠÍ VOJENSKÁ JEDNOTKA				ÚDOLÍ (BÁSN) VÝPLŇ OKEN		
OBEC U MĚL- NÍKA					ČÁST SVÍČKY MUŽ			BLATA TELEGRA- FICKÉ VOLÁNÍ O POMOC					PST HAD Z KNIHY DŽUNGLE		ANGL. OSOBNÍ ZÁJMENO ŘÍMSKY 65		
DCERA INÁCHOVA (REC. MYTH)					2. ČÁST TAJENKY POŽÁRNÍ OCHRANA							OBR. INIC. ZPĚVÁKA KOTVALDA					
NEOSTRÁ						ANGL. DO				VÝVOJOVÝ STUPEŇ				ŘÍMSKY 66			
RUCH					ČÁST ŘECKÉHO CHRÁMU					CHÝŠKA				OVANOUT			

Foto: m-ARK

TAJENKA Z MINULÉHO ČÍSLA: Expozice času ve Šternberku. DÁREK ZÍSKÁVAJÍ VYLOSOVANÍ VÝHERCI: Alena Jenčková/Šumperk, Marie Neumannová/Šternberk, Libuše Matysíková/Vrchoslavice

SUDOKU

LEHKÉ

		6	9	2	3			
		2		6	1	3	4	5
	1		4		5	2		6
	3						8	
7	4		5		6			
								9
	6		8		4		7	2
2	8	9	6		7	4		1
	7	4	2		9		6	8

STŘEDNÍ

			1	7			8	
3		5			8		6	
8	1							
9	7			8		6	1	
	5					9		
6	4			9	3		5	
	6	4	9			7		8
7	8	9	5		2			
			8	4				

TĚŽKÉ

								6
1							8	9
	2	4	3					
	4		8			7		1
6					2	5		
9	1							
		1			9			
	9	8			3	4	1	
		2		7	1			

KOMIKS

HANAČ

JESENKA

Sledoval tě někdo?

Ne, proč?

únor 13

Chlapi říkali, že se k nám blíží nějaký Valentýn a že tě rychle musím někým vzít.

únor 13

Měsíčník Olomoucký kraj Krajánek, periodický tisk

Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Agriprint, s.r.o. a společností Profi-tisk group.

Adresa vydavatele:

Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
IČ: 60609460. Registrováno pod číslem MK ČR E 13609.

Adresa redakce:

Agriprint s.r.o., Wellnerova 7, 779 00 Olomouc
mobil: 774 774 280, e-mail: redakce@agriprint.cz

Odpovědný redaktor: Ondřej Zuntých,
mobil: 774 774 284, e-mail: noviny@olkraj.cz

Inzerce:

Petr Baštan, mobil: 608 975 337, e-mail: bastan@agriprint.cz
Jana Juráková, mobil: 773 617 353, e-mail: olk@agriprint.cz

Číslo 2, ročník 18. Olomoucký kraj Krajánek - periodický tisk Olomouckého kraje. Toto číslo vychází v Praze 15. 2. 2019. Měsíčník je distribuován prostřednictvím České pošty, s.p., do všech schránek v kraji.

Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla měsíčníku je 7. března.

Obcím nově pomůžeme s obnovou stárnoucích kulturních domů

Letošní rok je prvním, kdy Olomoucký kraj vyzkouší, jaký bude zájem o finanční pomoc s obnovou kulturních domů na vesnicích. Získat lze také peníze na výměnu sedadel, promítaček a podobně. Nejen o podpoře kultury, ale také sportu a památek mluví náměstek hejtmana Petr Vrána, který má tyto oblasti na starosti.

■ **Novinkou letošního roku je nabídka obcím, které mohou žádat dotace na opravu kulturních domů. V jakém stavu jsou nyní kulturní zařízení na venkově?**

Kulturní domy či jinak nazvaná kulturní zařízení neodmyslitelně patří ke kulturnímu životu obcí a měst. Rozsah jejich činnosti zahrnuje širokou škálu kulturních akcí, které uspokojují zájmy občanů v této oblasti a v malých obcích často tvoří jediný prostor pro kulturní vyžití. S ohledem na obvykle nedostatečně uspokojivý stav těchto zařízení Olomoucký kraj zřídil v oblasti kultury pro zájemce o modernizaci kulturních domů odpovídající dotační titul, jehož využití ze stran obcí bude testováno v roce 2019.

■ **V červnu se mohou zájemci ucházet o peníze na nákup vybavení knihoven a kulturních zařízení. Jde například o opony, promítačky či ozvučení. Jaký očekáváte zájem?**

S ohledem na zájem žadatelů a zkušenosti z roku 2018 jsme se pro rok 2019 rozhodli rozšířit investiční dotační program v oblasti kultury o neinvestiční dotační titul. V něm se lze ucházet

o finanční podporu na nákup movitého majetku do vlastnictví žadatele, který z kvalitní zázemí pro pořádání kulturních akcí. Výhodou příslušného dotačního titulu je, že žadatel nemusí majetek pořízený z finanční podpory vyúčtovat jako celek, každou položku lze zaúčtovat zvlášť.

■ **V kraji je téměř pět set základních knihoven, které zřizují obce a města. Jak se kraj stará, aby se jim dařilo?**

V roce 2019 Olomoucký kraj vyčlenil na provoz takzvaných regionálních funkcí knihoven částku ve výši 11,5 milionu korun. Z této finanční podpory jsou hrazeny poradenské, vzdělávací a koordinační služby, budování výměnných fondů, jejich správa a půjčování či výkon dalších nezbytných činností napomáhajících rozvoji knihoven a jejich veřejných knihovnických a informačních služeb (statistika knihovnických činností, poradenská a konzultační činnost, vzdělávací akce pro knihovníky, pomoc při revizi, servis automatizovaného knihovního systému a podobně). V Olomouckém kraji plní a koordinuje regionální funkce knihoven Vědec-

ká knihovna v Olomouci, která je příspěvkovou organizací zřízenou krajem.

■ **Kraj podporuje sportovní akce, reprezentanty, handicapované sportovce, děti a mládež či údržbu sportovišť. Kolik peněz celkově do oblasti sportu za rok přibližně hejtmanství posílá?**

Olomoucký kraj v roce 2018 poskytl do sportu částku ve výši 216 milionů korun. Oproti roku 2015 je to téměř o 147 milionů více. Toto navýšení spočívá ve vyhlášení významných dotačních programů, jakými jsou například Program na podporu výstavby a rekonstrukcí sportovních zařízení v obcích Olomouckého kraje s alokací 95 milionů korun. Výrazně je každoročně podporována činnost sportovních a tělovýchovných zařízení s celkovou částkou 56,4 milionů. Alokovaná částka na rok 2019 činí téměř 172 milionů.

■ **Olomoucký kraj byl první mezi regiony, který začal s oceňováním „svých“ sportovců. V čem vidíte největší přínos této tradice?**

Olomoucký kraj je zakladatelem ocenění Sportovec Olomouckého kraje. První vyhlášení se uskutečnilo v roce 2001. Toto ocenění se stalo inspirací pro ostatní kraje. Jeho smyslem je poděkovat sportovcům, trenérům a týmům za jejich dosažené sportovní úspěchy na republikovém i meziná-

rodním poli a vzornou reprezentací našeho regionu.

■ **Jak kraj přispívá k péči o kulturní dědictví?**

Náš kraj přispívá na památkovou péči již tradičně v Programu památkové péče v Olomouckém kraji. Program tvoří tři dotační tituly – Obnova kulturních památek, Obnova staveb drobné architektury místního významu a od roku 2018 také Obnova nemovitostí, které nejsou kulturní památkou, nacházející se v památkových zónách a rezervacích. Třetí dotační titul představuje kompenzaci opomíjeným vlastníkům objektů v památkových zónách a rezervacích, pro které dosud neexistovala žádná možnost finanční kompenzace při restaurování a obnovách.

■ **Vlastní sám kraj některé památky?**

Olomoucký kraj nejčastěji vlastní památkové objekty, kde sídlí příspěvkové organizace, například ze sociální oblasti a zdravotnictví. Do jeho majetku však spadají i objekty, které nemají utilitární využití, například kaple Povýšení sv. Kříže, která se nachází v areálu Odborného léčebného ústavu Paseka.

■ **Co vás ze svěřené oblasti kultura, památková péče, tělovýchova, sport a volný čas v posledních měsících zaujalo?**

V oblasti sportu se v prosinci 2018 uskutečnil významný charitativní projekt Sportovní hvězdy dě-

Petr Vrána, neuvolněný náměstek hejtmana

Narodil se v roce 1975 Přerově. Absolvoval Střední průmyslovou školu strojní v Přerově a následně Slezskou univerzitu v Opavě. Poté působil v přerovské společnosti Precheza, kde byl zodpovědný za zastupování společnosti na trzích západní Evropy a Afriky. Od roku 2012 je členem hnutí ANO, za které je od roku 2016 členem Rady Olomouckého kraje, od roku 2017 je poslancem Parlamentu. K jeho zájmům patří zejména sport. Dříve se věnoval basketbalu, dnes na rekreační úrovni lyžuje a hraje tenis.

tem Olomouckého kraje. Sportovně zapálení žáci z celého kraje přijeli podpořit své reprezentanty a jejich hvězdné patrony. Dopeledne mělo za cíl nejen motivovat žáky ke sportu, ale obsáhnout i charitativní rozměr – předání šeků zástupcům čtyř domovů v Olomouckém kraji a sportovně střeleckému klubu ELÁN Olomouc.

V oblasti kultury mě nejvíce potěšil dopis ministra kultury ČR, který kladně rozhodl o zápisu statku „Velikonoční slavnosti Matiček a Ježíšových maticek

na Hané“ do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky. Nominaci tohoto statku předložil Olomoucký kraj a díky tomuto zápisu se tento ojedinělý regionální fenomén dostal do širšího povědomí veřejnosti. Ve spolupráci s Vlastivědným muzeem v Olomouci, které je krajskou příspěvkovou organizací, se nám dále podařilo seznámit občany s hanáckou tradiční kulturou prostřednictvím výstav Jízda králů na Hané a stejnojmenné publikace Olomouckého kraje. (red)

Krajánek mezi návrhy dominoval. A vyhrál

Výzva na nové jméno měsíčníku Olomoucký kraj vzbudila zájem. Do redakce přišlo více než sto návrhů.

Nabídku podílet se na novém pojmenování krajských novin využili lidé z celého regionu. Některé náměty pracovaly se slovem Olomouc (Olomoucké zrcadlo, Olomoucký kaleidoskop, Olomoucký paprsek), jiné s pojmem Morava (Moravský hlas, Moravák) či různými tvary a symboly Hané (Hanácké Times, Krajské listy Hanáček, Tvarůžik, Ječmínek).

Některé byly místopisně neukotvené (Soulad s životem, Hlas lidu, Hanhor, Kormidlo, Kalypso). Spojení Olomoucký krajánek (případně Krajánek OK, Olomoucký měsíční Krajánek) bylo časté, redakce nakonec zvolila jen titul Krajánek, který zahrnuje celý region, tedy hory i nížiny, vesnice i města.

Navíc je za slovem krajánek i související význam. Krajánek byl mlynářský pomocník, putoval od mlýna ke mlýnu a stejně jako měsíčník nosil zprávy. „Vzpomínáme si na naše mládí, kdy jsme se učili, že takový krajánek chodil od vesnice k vesnici a vyprávěl, co se kde děje,“ připsali autoři jednoho návrhu. „Ve mlýnech se těšili až přijde, sdělí, co je nového v kraji... I my občané budeme čekat na nové zprávy! Jen tak pro zajímavost, z Hané k nám do hor se stěhovali, jak pokračovaly žně, podle nadmořské výšky,“ připomněl další soutěžící.

Mezi 112 tipy se Krajánek objevil dvacetkrát. Všem, kdo vítězný název navrhli, posílá Olomoucký kraj dárek. (red)

DOPISY ČTENÁŘŮ Venkovské prodejny

Jsem po mozkové příhodě, můj partner má 94 let. Žijeme v Ludmírově na Prostějovsku. Obchody v okolí jsou pozavírané. Na dědinách zůstávají přestárlí lidé, nemáme si jak pomoci. Chtěla bych vědět, co bude kraj s takovými problémy dělat.
čtenářka z Ludmírova

Olomoucký kraj se problematikou venkovských prodejen systematicky zabývá, a proto v letošním roce vyhlásil nový dotační titul na jejich podporu pro obce do 500 obyvatel na částečné krytí jejich výdajů spojených se zachováním provozu kamenných prodejen. Na podporu venkovských prodejen vyčlenil finance ve výši sedmi milionů korun a obec může získat dotaci do výše 100 tisíc korun. Hejtmanství také vyhláší celou řadu dalších dotačních programů a titulů na podporu malých obcí v Olomouckém kraji při realizaci investičních a neinvestičních akcí zaměřených na infrastrukturu obecního majetku, zkvalitnění podmínek pro kulturní, společenský a spolkový život.

*Radek Dosoudil,
vedoucí odboru strategického rozvoje kraje*

Řešení ze strany 8

4	5	6	9	2	3	8	1	7
8	9	2	7	6	1	3	4	5
3	1	7	4	8	5	2	9	6
9	3	5	1	7	2	6	8	4
7	4	8	5	9	6	1	2	3
6	2	1	3	4	8	7	5	9
5	6	3	8	1	4	9	7	2
2	8	9	6	5	7	4	3	1
1	7	4	2	3	9	5	6	8

4	2	6	1	7	9	3	8	5
3	9	5	4	2	8	1	6	7
8	1	7	3	5	6	2	4	9
9	7	3	2	8	5	6	1	4
2	5	8	6	1	4	9	7	3
6	4	1	7	9	3	8	5	2
5	6	4	9	3	1	7	2	8
7	8	9	5	6	2	4	3	1
1	3	2	8	4	7	5	9	6

7	3	9	1	5	8	2	4	6
1	5	6	2	4	7	3	8	9
8	2	4	3	9	6	1	7	5
2	4	3	8	6	5	7	9	1
6	8	7	9	1	2	5	3	4
9	1	5	7	3	4	8	6	2
4	7	1	5	8	9	6	2	3
5	9	8	6	2	3	4	1	7
3	6	2	4	7	1	9	5	8

Manažerka inzerce: JANA JURÁKOVÁ, mob.: 773 61 73 53, e-mail: OLK@agriprint.cz | Uzávěrka březnové inzerce: 7. 3. | Distribuce od 20. 3.

Věrnostní program je zpět!

Nakupte nad **500 Kč** a získáte zajímavé produkty s **jedinečnou slevou!**

Akce trvá od 15. 1. 2019 do 30. 4. 2019.

Tak nakupujte, sbírejte věrnostní body, vylepte je do věrnostní karty a přijďte si pro své **odměny za věrnost.**

20 %
20 %
50 %
30 %

ŠANTOVKA

SportDrive.cz, POKRÝVACÍ STÁNKY, molo, YVES ROCHER, TOP TIME, adidas, INTERSPORT, FISH WORLD

NEJLEPŠÍ KVALITA A VÝBĚR ZA NEJLEPŠÍ CENY

BRILAS

SLEVA 850 Kč

KÓD: VCR85XL

* Slevu lze uplatnit na snubní prsteny v hodnotě nad 2.500 Kč do 17.3.2019 na www.brilas.cz a všech prodejnách.

Omrkněte na www.brilas.cz a za internetové ceny si přijďte vybrat na naší pobočku:

Olomouc: BRILAS, Horní náměstí 371/1 (Salmův palác, 2.patro), tel.: 777 452 170
Brno: BRILAS, Trávník 653/3, tel.: 774 735 949
Ostrava-Poruba: BRILAS, Spojů 835/2 (OC vedle pošty, naproti hale Sareza), tel.: 777 452 465
Zlín: BRILAS, Tečovská 1052, Zlín-Malenovice, tel.: 777 441 144

www.brilas.cz

Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola
Denisova 3, 750 02 Přerov, tel.: 420 581 291 200, info@gjb-spgs.cz
Vážení rodiče, milí žáci, rádi bychom Vám představili

NOVÝ OBOR,
který otevíráme ve školním roce 2019/2020

Šestileté gymnázium – živé jazyky (79-41-K/61)

Studium je určeno pro žáky ze sedmých tříd základních škol, kteří úspěšně vykonají přijímací zkoušky a chtějí rozvíjet své studijní předpoklady. Proč studovat tento obor?

- Absolvent je velmi dobře vybavený znalostí anglického jazyka, jehož rozšířená výuka je patrná z učebního plánu, a ovládá další cizí jazyk.
- Efektivní výuka anglického jazyka, při které se používá moderní metoda vzdělávání CLIL.
- Metoda CLIL se bude uplatňovat v dějepise, občanském a společenském základu, geografii, informatice a tělesné výchově. V prvním a druhém ročníku budou žáci intenzivně připravováni na výuku všeobecně vzdělávacích předmětů v anglickém jazyce. Ve třetím až šestém ročníku budou metodou CLIL vyučovány nejméně dva z uvedených předmětů, ve kterých bude 25 % učiva vyučováno v anglickém jazyce.
- Kvalitní příprava pro studium na vysokých školách všech typů u nás i v zahraničí.
- Bezplatná příprava k mezinárodním jazykovým zkouškám.
- Spolupráce s partnerskými školami v zahraničí projektu ERASMUS+.
- Nabídka bohaté zájmové činnosti – ZDARMA.
- Výborná dopravní dostupnost.

Více informací o naší škole najdete na www.gjb-spgs.cz

cpzp.cz/sport

Váš podpis dokáže zázraky

Pro začátek 700 Kč na sport pro dospělé

Podpíšte registraci k ČPZP do 31. 3. 2019 a využijte i další výhody:

- 1 500 Kč na očkování pro děti
- 3 000 Kč pro maminky a miminka
- 1 000 Kč na letní tábory

810 800 000
www.cpzp.cz
Více informací na cpzp.cz/programy

kód pojišťovny 205

Česká průmyslová zdravotní pojišťovna

Koupím moto československé výroby

Stadion – Jawa – Pařez – Pionýr
Jawa – CZ ...atd.
v původním náleзовém stavu: koroze, nekompletní, popřípadě pouze díly k těmto motocyklům.

Děkuji za nabídky.

Tel: 775 623 723

SATELITNÍ DOTACE

✓ na montáž nového satelitu jen za **300 Kč**
✓ nebo naladění karty se **100 programy**

tel.: +420 778 527 899
www.satelitnidotace.cz

KOUPÍM CHATU, CHALUPU

FINANČNĚ ZAJIŠTĚNO

Tel.: 775 915 032

INZERCE

JURÁKOVÁ JANA, 773 617 353
BAŽANTOVÁ ANNA, 774 411 168
ŠUTOVSKÁ MARGITA, 604 447 457
E-mail: OLK@agriprint.cz

KOUPÍM DŮM SE ZAHRADOU

PLATBA HOTOVĚ

TEL.: 774 405 644

SLEVA NA VŠECHNY MODELY ŠKODA

ŠKODA SIMPLY CLEVER

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozů ŠKODA: 3,9-7,1 l/100 km, 96-162 g/km

› Sleva za vůz na protiúčet až 50 000 Kč*
› Záruka 5 let ZDARMA**

* 25 000 Kč sleva za protiúčet nebo šrotaci jakéhokoliv vozu, 25 000 Kč sleva za financování vozu úvěrem od VWFS
** Prodloužená záruka 5 let/do 100 000 km na celý vůz

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

Auto Hégr, a. s., provozovna Olomouc
Hněvotínská 658/54a
Tel.: 585 758 321, e-mail: prodej@auto-hegr.cz
www.auto-hegr.cz

AUTO HÉGR

Kování CEMOM

ESTETIC 80/A
pravolevý 3D
Skrytý závěs

Pro obložkové zárubně

Pro obložky RITTINGHAUS

Spona s dvěma kolečky (excentry) Rohová spona

OKENTĚS
pro řemesla a obchod

- Valašské Meziříčí
- Brno • Praha
- Žilina

novinky, akce a katalogy na www.okentes.cz

Výstava Má vlast cestami proměn sbírá tipy

Má vlast cestami proměn – to je projekt, který už desátým rokem přináší živoucí doklady o pozitivních změnách naší země. Ukazuje například svědectví o proměnách polorozených staveb v důstojné objekty s užitečnou náplní, o poškozených lokalitách navrácených k přírodním principům, o zveleбенých parcích, nádražích, náměstích a návších. Přispívá k posílení osobního i národního sebevědomí a k šíření dobré pověsti naší země v zahraničí.

Putovní výstavu pořádá Asociace Entente Florale CZ – Souznění z.s. a Národní kulturní památka Vyšehrad. Olomoucký kraj se již 4krát zúčastnil této krásné výstavy a rád nadále bude prezentovat proměny ve svém kraji.

Zachráněná sušárna chmele v Senicích na Hané na Olomoucku patří mezi místa, která letos soutěží o cenu pro nejkrásnější proměnu minulého roku. Foto: cestamipromen.cz

Jedná se o jedinečnou příležitost, jak ocenit a také povzbudit úspěšné autory proměn, vyzdvihnout obce z našeho regionu. Pokud se i ve vašem

okolí odehrála pozitivní změna v obci, nabídněte ji k prezentaci na výstavě. Kontaktujte Janu Olivíkovou z Odboru strategického rozvoje kraje (te-

lefon 585 508 322, e-mail j.olivikova@olkraj.cz). Podrobné informace o Národní putovní výstavě jsou k dispozici na adrese www.cestamipromen.cz. (red)

Prohlédněte si Dylanovy kresby z cest

Americký písničkář a držitel Nobelovy ceny za literaturu Bob Dylan je také talentovaný malíř, jehož díla jsou k vidění v prestižních galeriích po celém světě. Přesvědčit se o jeho talentu můžete do 14. dubna i návštěvníci Vlastivědného muzea v Olomouci díky výstavě Bob Dylan / On the Road s podtitulem Neznámá tvář známého umělce.

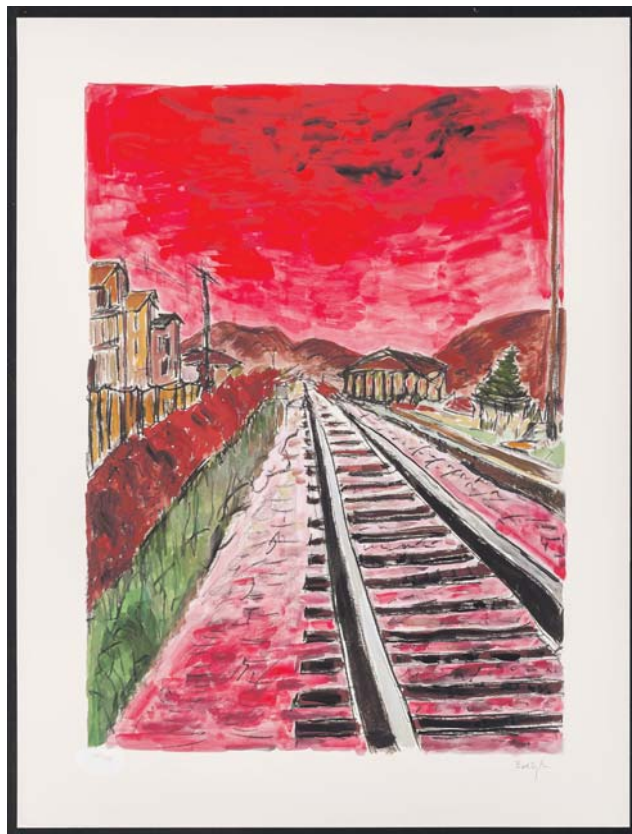
Výstava ukazuje téměř padesát Dylanem signovaných grafických listů z let 2008–2014 ze striktně limitované kolekce sestavené londýnskou Halcyon Gallery, soubor gramofonových desek jako připomenutí Dylanovy hudební tvorby a tematické fotografie Alana Pajera zachycující slavného umělce s Václavem Havlem během jeho pražského koncertu v říjnu 2003.

Bob Dylan se malování a kreslení věnuje od šedesátých let minulého století. Dominantním tématem jeho výtvarné tvorby jsou

zážitky a postřehy z cest, které absolvoval během své dlouhé hudební kariéry. „Nejezdil po hlavních dálnicích, bral to přes americký venkov, malá městečka, malé bary, malé motely. Je z toho cítit ta volnost,“ domnívá se majitel Gallery of Art Prague Zdeněk Kočík, s nímž muzeum výstavu připravilo. „Říká se, že na koncertech mění skladby a ani muzikanti v podstatě nevědí, co se bude hrát, a stejně improvizuje i s motivy předešlým cest. Je to podle mě velký romantik,“ říká o Dylanovi Kočík.

Vlastivědné muzeum s pražskými kolegy spolupracuje od roku 2014. „Olomouckému publiku už jsme představili takové velikány světového umění, jako jsou Salvador Dalí či Andy Warhol. Po výstavě Boba Dylana připravujeme na konci dubna reprízu velice úspěšného projektu Giganti doby ledové, která potěší zejména rodiny s dětmi,“ prozradil ředitel muzea Břetislav Holásek.

Návštěvníci výstavy mohou vyhrát dvě vstupen-

Neznámou tvář známého umělce ukazuje výstava Bob Dylan On the Road. Foto: Gallery of Art Prague

ky na Dylanův pražský koncert 7. dubna, pokud do 18. března vhodí v muzeu do připravené soutěžní nádoby vstupenku se svými kontaktními údaji.

K výstavě je připraven také edukační lektorova-

ný program Na cestě s Bobem Dylanem pro základní a střední školy. Zaměřuje se na šedesátá léta 20. století a na tehdejší kulturní zlom, který se odehrál na pozadí zásadních historických událostí. (red)

Život v Terezíně přibližují vzpomínky děvčat

Osud mladých židovských žen uvězněných za války v ghettu zachycuje výstava Děvčata z pokoje 28, L 410 Terezín vytvořená podle jejich osobních vzpomínek.

Výstava v prostějovském Špalíčku v Uprkově ulici zobrazuje politické události třicátých let minulého století, nástup Adolfa Hitlera k moci i vznik Protektorátu Če-

chy a Morava. K vidění jsou i ukázky novinových článků, které v té době přinášely zejména Hlas z Hané nebo fotografie prostějovských obyvatel židovského původu, kteří

zde před druhou světovou válkou žili a z nichž drtivá většina byla povražděna ve vyhlazovacích táborech nebo zemřeli v Terezíně. Výstava je k vidění do 31. března. (red)

PŘEHLED AKCÍ KRAJSKÝCH MUZEÍ

Muzeum Komenského v Přerově

Horní náměstí 7, Přerov

Otevírací doba:

úterý – pátek 8 - 17 hod.,
sobota – neděle 9 - 12 a 13 - 17 hod.

Kontakt:

581 250 531, www.prerovmuzeum.cz

- Příběhy z pravěku – S trochou fantazie a vědeckých poznatků (do 31. 3.)
- Umění žít – Dana Hlobilová (do 6. 6.)
- Přec mé srdce láskou hoří (do 31. 7.)
- Romek Hanzlík: Máj (do 8. 4.)
- 7. 3. vernisáž obou výstav od 17 hod. v Slavnostní zámecké síni města
- 12. 3. Pravěk a umění v literatuře a filmu – přednáška od 17 hod., Korvínský dům
- 19. 3. Přerov a německá okupace v březnu 1939 – přednáška od 17 hod., Korvínský dům

Vlastivědné muzeum Jesenicka

Zámecké náměstí 1, Jeseník

Kontakt:

725 073 539, www.muzeum.jesenik.net

- Ze života aristokratických dětí (do 3. 3.)
- Vyprávěj (do 3. 3.)

Vlastivědné muzeum v Olomouci

nám. Republiky 5, Olomouc

Otevírací doba:

úterý – neděle 10 – 17 hod.

Kontakt:

585 515 111, www.vmo.cz

- Bod Dylan / On the Road (do 14. 4.)
- Srdce pro Olomouc (do 31. 3.)
- Pavel Bezděčka / Obrazy (do 28. 4.)
- Lidový oděv na Moravě – Hanáci (do 28. 4.)

Muzeum a galerie v Prostějově

nám. T. G. Masaryka 2, Prostějov

Otevírací doba:

úterý – neděle 9.30 - 12 a 13 – 17 hod.

Kontakt:

582 330 991, www.muzeumpv.cz

- Obrazy ze života Alžběty Zelené (do 21. 4.)
- Děvčata z pokoje 28, L 410 Terezín (v budově Špalíček do 31. 3.)
- Milan Knižák - 30 portrétů (do 3. 3.)
- Bohumil Kubišta – Barevné vztahy (do 3. 3.)

Vlastivědné muzeum v Šumperku

Hlavní třída 22, Šumperk

Otevírací doba:

úterý – neděle 9 – 17 hod.

Kontakt:

583 214 909, www.muzeum-sumperk.cz

- Retrogaming (do 12. 5.)
- Vzpomínky na velehory v černobílé fotografii Jana Červinky (do 31. 3.)
- Napříč říší magie (do 28. 4.)
- Šumperk, inspirující brána Jeseníků (do 31. 3.)
- Ve jménu života Vašeho – Hořím! (do 24. 3.)

Muzeum Mohelnice

Kostelní náměstí 3, Mohelnice

Otevírací doba:

úterý – neděle 9 – 12 a 12.30 - 17 hod.

- Křídla v průběhu času (do 7. 4.)

Muzeum Zábřeh

Žizkova 1, Zábřeh

Otevírací doba:

úterý – neděle 9 – 12 a 12.30 - 17 hod.

- Kresby dětí z MŠ a ZŠ Jestřebí (do 3. 3.)
- Šumpersko v období první republiky (do 7. 4.)

Sportovcem roku je parašutista Gečnuk. Týmům vládne VK Prostějov

Nejlepší handicapovanou sportovkyní za rok 2018 je atletka Kateřina Korgerová (vlevo), v mužích uspěl střelec Tomáš Pešek. Foto: P. Lebeda

Parašutista Jiří Gečnuk ovládl osmnáctý ročník ankety Sportovec Olomouckého kraje. Český reprezentant v individuální akrobacii a přesnosti přistání během své kariéry posbíral celou řadu medailí. Pyšní

se také titulem absolutního mistra světa.

„Získal hlavní cenu v anketě Sportovec roku byl pro mě velkým překvapením. Už jen pozvání na slavnostní vyhlášení výsledků považuji za velký svátek. Ocenění ale nepatří je-

nom mně, ale celému našemu klubu,“ řekl vítěz ankety Jiří Gečnuk.

Krajské ceny za uplynulý rok sportovci a trenéři převzali 11. února v rámci slavnostního večera v prostějovském městském divadle.

„Olomoucký kraj byl první, který začal tato ocenění v Česku udělovat. Je pro nás důležité, aby sportovci věděli, jak moc si region jejich výkonů váží a že na ně můžeme být pyšní,“ uvedl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Sportovec Olomouckého kraje 2018

NEJLEPŠÍ SPORTOVEC:

1. Jiří Gečnuk (parašutismus, ASO Dukla Prostějov)
2. Barbora Krejčíková (tenis, TK PRECHEZA Přerov)
3. Vojtěch Král (orientační běh, SK Severka Šumperk)

NEJLEPŠÍ DRUŽSTVO:

1. VK Prostějov (volejbal)
2. – 3. VK UP Olomouc (volejbal), TOMI-REMONT Prostějov (rafting)

NEJLEPŠÍ JUNIOR:

1. Jakub Šťastný (cyklistika, SKC PARDUS TUFO Prostějov)
2. Tereza Janošíková (orientační běh, SK Severka Šumperk)
3. Barbora Dimonová (kanoistika, TJ VS Litovel)

NEJLEPŠÍ JUNIORSKÉ DRUŽSTVO:

1. SK Sigma Olomouc (fotbal)
2. TK Agrofert Prostějov (tenis)
3. TOMI-REMONT Prostějov (rafting)

NEJLEPŠÍ TRENÉR:

1. Jiří Teplý (volejbal, VK UP Olomouc)

NEJLEPŠÍ HANDICAPOVANÝ SPORTOVEC:

1. Tomáš Pešek (sportovní střelba, SK TPS Olomouc)

NEJLEPŠÍ HANDICAPOVANÁ SPORTOVKYNĚ:

1. Kateřina Korgerová (atletika, TJ Šumperk)

ČESTNÁ CENA:

Ivan Bank

CENA OLOMOUCKÉHO KRAJE:

Lucie Šafářová (tenis)

Čtvrtí! Mladí hokejisté nečekaně zabodovali na mistrovství republiky

V Olomouckém kraji rostou slibné hokejové naděje. Ukázalo to letošní mistrovství republiky hráčů do patnácti let, na kterém celokrajská reprezentace obsadila čtvrté místo. K zisku medaile přitom svěřencům trenérů Petra Rutara a Michala Janečka stačilo vyhrát jediný zápas.

Do dějiště mistrovství v Chebu a Karlových Varech odcestoval z Olomouckého kraje dorostenecký celek složený z extraligových hráčů Olomouce, Přerova a Šumperka. Doplněval ho jeden prvotní obránce Prostějova. Většinu svých utkání sehrál mančaft na chebském stadionu, kde se postaral o pořádné překvapení.

Hned na úvod předvedl Olomoucký kraj bojovný výkon, který mu v kombinaci s výborně chytajícím brankářem Špunarem vynesl výhru nad jedním z favoritů turnaje – Královohradeckým krajem. Na fotbalový výsledek 1:0 navázali Moravané proti Ústeckému kraji, s ním si

Úspěšný tým Olomouckého kraje.

Foto: Petr Žurek

poradili 3:1. „Po prvním dnu jsme měli na kontě maximální možný počet bodů. To nás rázem zařadilo mezi hlavní kandidáty na dobré konečné umístění, byť jsme do turnaje jako favorit rozhodně nevstupovali,“ poznamenal jeden z koučů Olomouckého kraje Michal Janeček.

Ve třetím duelu přišla první porážka. Z euforie krajskou reprezentaci probudil protějšek z jihu Čech a zrodil se nepřiz-

nivý výsledek 1:6. Rutarův a Janečkův výběr se ovšem z debaklu rychle oklepal a v souboji s Plzeňským krajem předvedl svůj nejlepší výkon. Vítězství 4:2 bral naprosto za sloužené.

Následovala prohra 0:2 s Hlavním městem Prahou. Pro postup do další fáze šampionátu musel Olomoucký kraj pokořit Pardubický. To se mu i přes nervozitu v počátku utkání podařilo, soupeře zdolal 3:1 a i díky pro-

hrám Jihočeského a Plzeňského kraje se mohl těšit na bitvu o bronz.

V ní se postavil Středočeskému kraji a ujal se vedení. Dál už ale skórovali pouze hokejisté z oblasti Vltavy a Labe, jenž si pro třetí příčku došli suverénně 7:1. Kouč Janeček byl s celkovou čtvrtou pozicí přesto spokojený. „Nikdo to od nás nečekal, jedná se o historický úspěch. Z mistrovství mám parádní pocity,“ netajil se. (red)

Tanečníci z kraje dosáhli zatím největšího úspěchu

Na nejvyšší mety dosáhla 3. února v pražské Lucerně na mistrovství České republiky družstva tanečního klubu TK Olymp Olomouc. V každé ze tří soutěží se umístila na stupních vítězů.

Junioři tanečního klubu získal titul Mistr České republiky ve standardních tancích. Tým v kategorii do 21 let se stal republikovým vicemistrem, družstvo dospělých se umístilo třetí. „Další dvě medaile získaly páry v soutěžích jed-

notlivců. Daniel a Barbora Borůvkovi skončil třetí v kategorii mládeže, tedy do 18 let, a Roman Pecha s Annou Bankovou obsadili třetí místo v kategorii do 21 let pod mým vedením spolu s trenérským týmem Tanečního klubu Olymp Olomouc,“ uvedl šéftrenér Miroslav Hýža. Jak dodal, jde o největší úspěch klubu z Olomouce či Olomouckého kraje v tanečním sportu.

Na šampionátu se v soutěži jednotlivců dařilo i dalším párům, když se jim často povedlo skončit do desátého místa. (red)

Roman Pecha a Aneta Banková z tanečního klubu Olymp Olomouc skončili třetí na únorovém mistrovství republiky v kategorii do 21 let. Foto: www.danceostrava.cz